

2. Світові тренди банківських інновацій URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4638>
3. Сучасні технології як основа інноваційної моделі розвитку банківського бізнесу URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/2-26-41.pdf>
4. На що перетворяться банки до 2030 року. Дослідження URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/09/19/651791/>
5. Майбутнє банківського сектору за інтегрованими банками URL: <https://kpmg.com/ua/uk/home/media/press-releases/2021/03/maybutnye-bankivskoho-sektoru.html>
6. Майбутнє банкінгу: сучасні виклики та перспективи розвитку URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/ifba/17-5386_ZbD196rnik_v_2_28F29.pdf

УДК 339.1

Мартинюк Ірина
студентка групи ПП-31
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Панухник Олена
доктор економічних наук, професор
завідувачка кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Iryna Martyniuk
Student of the group PP-31
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Olena Panukhnyk
Doctor of Sciences (Economics), Professor
Head of Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ВПЛИВ ФІНТЕХ-ІННОВАЦІЙ НА БАНКІВСЬКУ СПРАВУ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФОНДОВОГО РИНКУ IMPACT OF FINTECH INNOVATIONS ON BANKING AND STOCK MARKET EFFICIENCY

Фінансові технології, широко відомі як фінтех, за останні роки зробили революцію у фінансовій галузі. Їх вплив на банківську справу та ефективність фондового ринку був значним. Такі фінтех-інновації, як мобільний банкінг, платформи онлайн-торгівлі та технологія блокчейн, змінили ефективність і доступність банківських та інвестиційних послуг. Вони швидко змінюють ландшафт фінансового сектора та стирають межі між фінансовими компаніями й фінансовим сектором. Це являє собою зміну парадигми, яка має різні політичні наслідки, зокрема: сприяння корисним інноваціям і конкуренції, одночасно керуючи ризиками [1].

Банківська галузь завжди була та є в авангарді фінтех-інновацій із запровадженням мобільних банківських додатків, онлайн-інструментів керування рахунками та послуг цифрових платежів. Ці інновації змінили спосіб доступу клієнтів до використання банківських послуг, а також дозволили банкам працювати ефективніше та з меншими витратами. Одним із найбільш значних впливів фінансових технологій на банківську індустрію стало підвищення доступності фінансових послуг. Мобільні банківські програми, наприклад, дозволили клієнтам отримувати доступ до своїх банківських рахунків, переказувати кошти та оплачувати рахунки з будь-якого місця в будь-який час без необхідності відвідувати фізичне відділення.

Це значно покращило зручність і доступність банківських послуг, особливо для клієнтів, які живуть у віддалених районах або мають труднощі з доступом до фізичних банківських відділень. Так само онлайн-інструменти керування рахунками дозволили споживачам послуг керувати своїми банківськими рахунками онлайн без необхідності відвідувати відділення банку. Це дозволило клієнтам переглядати баланси своїх рахунків, відстежувати свої транзакції та налаштовувати автоматичні платежі та перекази – усе це зручно за допомогою комп'ютера чи мобільного пристрою.

Фінтех-інновації також значно підвищили ефективність банківських операцій. Наприклад, використання технології блокчейн дозволило банкам обробляти транзакції швидше, безпечніше та з меншими витратами. Ця технологія дозволяє банкам зберігати та обмінюватися даними децентралізованим і безпечним способом, що зменшує потребу в посередниках і дозволяє швидше обробляти транзакції. Подібним чином фінансові технології дозволили банкам автоматизувати багато своїх процесів, наприклад затвердження кредитів і керування рахунками, що значно скоротило час і витрати, необхідні для обробки цих транзакцій. Фінансові технології також дозволили банкам надавати більш персоналізовані послуги своїм клієнтам. Аналізуючи дані клієнтів, банки можуть налаштовувати свої послуги відповідно до конкретних потреб кожного окремого клієнта. Наприклад, банки можуть використовувати аналітику даних, щоб ідентифікувати клієнтів, які, ймовірно, не виплатять свої кредити, і можуть пропонувати цим клієнтам персоналізовані плани погашення, щоб допомогти їм уникнути дефолту. Також фінансові технології дозволили банкам пропонувати більш цілеспрямовані маркетингові кампанії, які можуть допомогти їм ефективніше залучати та утримувати клієнтів.

Водночас, фінтех-інновації посилили конкуренцію в банківській галузі. Цифрові банки та інші фінтех-компанії стали конкурентами традиційним банкам, пропонуючи подібні послуги з нижчою ціною та більшою зручністю. Це змусило традиційні кредитні установи адаптуватися до нових ринкових умов, впроваджувати інновації та вдосконалювати свої послуги, щоб залишатися конкурентоспроможними. Посилення конкуренції також призвело до впровадження нових фінансових продуктів і послуг, таких як однорангове кредитування, платформи краудфандингу та робо-консультанти.

Нарешті, фінтех-інновації покращили прозорість банківської галузі: надаючи клієнтам доступ до своїх рахунків онлайн і керуючи ними, фінтех покращив видимість і підзвітність банків. Клієнти можуть легко переглядати баланс своїх рахунків, відстежувати свої транзакції та відстежувати свої комісії та збори, що полегшило клієнтам ідентифікацію та повідомлення про шахрайські дії чи помилки.

Окрім впливу на банківську галузь, фінтех-інновації також змінили ефективність фондового ринку. Платформи для онлайн-торгівлі, алгоритмічна торгівля та технологія блокчейн сприяли підвищенню ефективності фондового ринку. Фінтех-інновації значно підвищили доступність фондового ринку. Платформи онлайн-торгівлі, такі як Robinhood, E-Trade і TD Ameritrade, дозволили окремим особам купувати та продавати акції та інші цінні папери онлайн, не звертаючись до традиційного брокера [2]. Це значно зменшило бар'єри для входу на фондовий ринок для осіб, які хочуть інвестувати у фондовий ринок, дозволяючи більшій кількості людей брати участь і отримувати вигоду від потенційних прибутків фондового ринку. Вони також підвищили ефективність операцій на фондовому ринку. Наприклад, алгоритмічна торгівля дозволила інвесторам швидко й ефективно здійснювати угоди, використовуючи складні алгоритми для аналізу ринкових даних і автоматичного здійснення угод. Це значно скоротило час і витрати, необхідні для здійснення угод, а також підвищило точність і ефективність інвестиційних рішень. Подібним чином використання технології блокчейн дозволило фондовому ринку обробляти транзакції більш ефективно та безпечно. Забезпечуючи децентралізовану та безпечну обробку транзакцій, технологія блокчейн зменшила потребу в посередниках, таких як клірингові центри та зберігачі, і дозволила проводити транзакції швидше та з меншими витратами.

Фінтех-інновації також дозволили фондовому ринку надавати більш персоналізовані послуги інвесторам. Робоконсультанти, наприклад, використовують алгоритми для аналізу стійкості інвесторів до ризику, інвестиційних цілей та інших факторів, а також надають персоналізовані інвестиційні рекомендації та послуги з управління портфелем. Відтепер інвестори отримують більш індивідуальні інвестиційні поради та підтримку без необхідності платити високі збори, пов'язані з традиційними фінансовими радниками: робоконсультанти стали конкурентами традиційним брокерським фірмам, пропонуючи подібні послуги з нижчою ціною та більшою зручністю. Це змусило традиційні брокерські фірми адаптуватися до нових ринкових умов, впроваджувати інновації та вдосконалювати свої послуги, щоб залишатися конкурентоспроможними.

Хоча фінтех-інновації змінили ефективність і доступність банківських та інвестиційних послуг, вони також створили нові ризики та виклики для галузі, які включають загрози кібербезпеці, занепокоєння щодо конфіденційності даних, регуляторні проблеми та необхідність збалансувати інновації та регулювання. Оскільки фінансові послуги все більше переміщуються в Інтернет, загрози кібербезпеці стали серйозною проблемою для банків, інвестиційних компаній та інших фінансових установ. Хакери та інші кіберзлочинці постійно шукають способи використовувати вразливості в фінтех-системах, викрадати конфіденційну інформацію та зірвати фінансові транзакції.

Загалом, фінтех-інновації значно вплинули на ефективність банківських і фондових операцій, зробивши фінансові послуги більш доступними, ефективними, персоналізованими та прозорими. Фінтех значно покращив загальний досвід клієнтів, що, в свою чергу, має потенціал суттєво трансформувати банківську та фондову галузі. Зокрема, використання технологій може значно підвищити ефективність, зменшити витрати та надати клієнтам кращі послуги. Проте, фінтех-компаніям необхідно подолати виклики, пов'язані з безпекою, регулюванням і довірою клієнтів.

Перелік використаних джерел:

1. Сюй Дж. Майбутнє та фінансові технології. WORLD SCIENTIFIC, 2022. URL: <https://doi.org/10.1142/12686> (дата звернення: 21.03.2023).
2. Sette M. L. Robinhood vs. TD ameritrade. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/robinhood-vs-td-ameritrade-4587956> (дата звернення: 21.03.2023).